

[Закон о Универзитету, од 7. августа 1992. године]

На основу члана 83. тачка 3. Устава Републике Србије, доносим

У К А З

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О УНИВЕРЗИТЕТУ

Проглашава се Закон о Универзитету, који је донела Народна скупштина Републике Србије, на Другом ванредном заседању у 1992. години, одржаном 4. августа 1992. године.

ПР. број 227
У Београду, 7. августа 1992. године

Председник Републике,
Слободан Милошевић, с. р

З А К О Н

О УНИВЕРЗИТЕТУ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се делатност универзитета и факултета, односно академија уметности, општи принципи њихове организације и управљања, као и начин финансирања ове делатности.

Члан 2.

Универзитет је аутономна, научна, односно уметничка и образовна установа.

Универзитет је правно лице.

Члан 3.

У саставу универзитета су факултети чији је оснивач Република Србија (у даљем тексту: Република).

У саставу универзитета могу бити и институти, универзитетска библиотека, као и друге организације чија је делатност у складу са делатношћу универзитета.

Организација универзитета и односи између факултета и других организација у саставу универзитета (у даљем тексту: чланови универзитета) уређују се статутом универзитета.

Члан 4.

Универзитету и његовим члановима зајамчена је слобода научног односа уметничког и образовног рада и стваралаштва.

На универзитету и његовим члановима није дозвољено политичко, страначко и верско организовање и деловање.

Универзитет и његови чланови аутономни су у обављању своје делатности.

Простор универзитета и његових чланова је неповредив у складу са овим законом.

Члан 5.

Универзитет организује и обавља делатност у области научног, односно уметничког и образовног рада и обавља друге делатности, односно послове, у складу са овим законом и статутом универзитета.

Члан 6.

Факултет је образовно-научна, односно образовно-уметничка установа која, у оквиру своје матичне делатности, обавља основне, специјалистичке, магистарске и докторске студије, као и облике стручног образовања и усавршавања.

Факултет самостално или у сарадњи са другом организацијом обавља основна, примењена и развојна истраживања, односно уметнички рад и истраживања која су у функцији развоја образовне делатности.

Факултет може обављати и друге делатности, односно послове који су у функцији његових делатности, у складу са својим статутом.

Делатност и организација факултета уређују се статутом факултета.
Факултет је правно лице.

Члан 7.

За остваривање програма у оквиру своје делатности универзитет и факултет стичу средства на основу уговора са оснивачем, у складу са овим законом.

За пружање других научних, образовних и уметничких услуга, као и за обављање других делатности, односно послова универзитет и факултет стичу средства на основу уговора са корисницима тих услуга.

Члан 8.

Средства за образовање студената на основним студијама, као и на магистарским и докторским студијама у оквиру броја који утврди Влада Републике Србије (у даљем тексту: Влада) обезбеђују се у буџету.

Студенти из става 1. овог члана, које факултет, односно универзитет уписује изван утврђеног броја плаћају школарину.

Универзитет и факултет стичу средства од оснивача, школарине и из других извора.

Члан 9.

Непокретности и друга средства која обезбеди Република као оснивач за оснивање и рад универзитета и факултета у државној су својини.

Непокретности из става 1. овог члана не могу се отуђивати без сагласности оснивача.

Непокретности и друга средства из става 1. овог члана могу се користити само за обављање делатности универзитета и факултета утврђених овим законом.

Непокретности и друга средства задужбине, фондације или фонда које користи универзитет, односно факултет могу се користити искључиво у сврхе које је одредио донатор, у складу са законом.

Непокретности и друга имовина коју универзитет, односно факултет стекне обављањем своје делатности, као и на основу завештања и поклона, својина су универзитета, односно факултета који је ту имовину стекао.

Члан 10.

На универзитету и факултету настава се изводи на српском језику.

На универзитету и факултету настава се може изводити и на језику националне мањине, односно народности и на неком од светских језика.

Одлуку из става 2. овог члана доноси оснивач по прибављеном мишљењу универзитета, односно факултета.

Ако оснивач није Република, сагласност на одлуку из става 2. овог члана даје Влада.

Члан 11.

Управни надзор над радом универзитета и факултета обавља Министарство просвете.

II. ОСНИВАЊЕ И УКИДАЊЕ УНИВЕРЗИТЕТА И ФАКУЛТЕТА

Члан 12.

Универзитет и факултет може оснивати Република, домаће правно или физичко лице, као и страном правно и физичко лице заједно са домаћим факултетом, односно универзитетом у складу са овим законом.

Универзитет и факултет могу обављати делатност у иностранству, уз сагласност оснивача.

Члан 13.

Универзитет може обављати научно-образовну, односно уметничко-образовну делатност ако испуњава кадровске, просторне, техничке и друге услове.

Факултет може почети са радом и обављати делатност ако испуњава кадровске, просторне, техничке и друге услове.

Факултет испуњава кадровске услове за почетак рада и обављање делатности ако има најмање две трећине од потребног броја наставника за предмете утврђене наставним планом у радном односу са пуним радним временом, осим на факултету уметности, односно академији уметности.

Услове из ст. 1. 2. и 3. овог члана прописује Влада.

Члан 14.

Министарство просвете утврђује испуњеност услова за обављање делатности универзитета и за почетак рада и обављање делатности факултета.

Члан 15.

Пре доношења акта о оснивању универзитета, односно факултета оснивач усваја елаборат.

Елаборат из става 1. овог члана садржи доказе о оправданости оснивања универзитета, односно факултета, као и о томе да су обезбеђеним законом прописани услови за оснивање.

Акт о оснивању универзитета, односно факултета чији је оснивач Република доноси Народна скупштина Републике Србије (у даљем тексту: Народна скупштина).

Члан 16.

Акт о укидању универзитета, односно факултета доноси оснивач на основу елабората којим се утврђује оправданост укидања.

Пре доношења акта о укидању факултета оснивач прибавља и мишљење универзитета у чијем је саставу факултет који се укида.

Акт о укидању универзитета, односно факултета чији је оснивач Република, доноси Народна скупштина.

На основу акта о укидању универзитета, односно факултета спроводи се поступак редовне ликвидације, у складу са законом.

III. ДЕЛАТНОСТ УНИВЕРЗИТЕТА И ФАКУЛТЕТА

1. Образовна делатност

1. 1. Наставни план и програм

Члан 17.

Образовна делатност на факултету и универзитету остварује се кроз студије, као и кроз посебне облике стручног образовања и усавршавања.

Члан 18.

Студије на факултету јесу основне, специјалистичке магистарске и докторске.

Студије на универзитету јесу специјалистичке, магистарске и докторске из интердисциплинарних и мултидисциплинарних научних области, односно уметности.

Универзитет може организовати магистарске и докторске студије из свог делокруга у сарадњи са страним универзитетом или међународном организацијом.

Члан 19.

Студије се остварују на основу наставног плана и програма.

Наставним планом се утврђују трајање студија, наставни предмети и њихов распоред по годинама студија и семестрима и број часова свих облика наставе.

Програмом наставног предмета утврђује се његов садржај и начин провере знања студената.

Члан 20.

Наставни програм основних студија обухвата друштвено-хуманистичке, теоријско-методолошке, опште стручне и уже стручне наставне садржаје.

Наставни програм специјалистичких студија обухвата; теоријско-стручне и уже стручне програмске садржаје, као и практичан стручни рад.

Наставни програм магистарских студија обухвата теоријско-методолошке садржаје и научни, односно уметнички рад.

Наставни програм докторских студија обухвата: теоријско-методолошке садржаје и научни рад.

Члан 21.

Наставне планове основних, магистарских и докторских студија доноси факултет, уз сагласност универзитета.

Програме студија из става 1. овог члана доноси факултет.

Наставни план и програм специјалистичких студија доноси факултет.

Универзитет доноси наставне планове и програме за облике студија које организује.

Наставне планове и програме специјалистичких, магистарских и докторских студија које организују више факултета доноси универзитет, на предлог тих факултета.

Члан 22.

Наставним планом основних студија може се утврдити највише 30 часова предавања и вежби седмично.

На академији уметности у фонд часова из става овог члана не улази обавезан практичан рад студената односно вежбе из уметничких наставних предмета.

Члан 23.

Програме стручног образовања и усавршавања доноси факултет.

Лицу које савлада програм стручног образовања усавршавања факултет издаје одговарајућу јавну исправу.

Факултет у оквиру своје делатности, у сарадњи са одговарајућим министарством организује полагање стручних испита.

Програм стручних испита утврђује факултет и одговарајуће министарство.

Члан 24.

Студије се остварују у току школске године која почиње 1. октобра, а завршава се 30. септембра наредне године.

Статутом универзитета, односно факултета, утврђује се време остваривања програма основних специјалистичких, магистарских и докторских студија у току школске године.

Члан 25.

Факултет доноси годишњи програм рада. Програм рада се доноси до 30. септембра за наредну школску годину.

Члан 26.

Основне студије трају од четири до шест школских година.

Специјалистичке студије трају од једне до две школске године, у складу са статутом факултета, односно универзитета.

Магистарске студије трају две школске године.

Докторске студије трају три школске године.

Трајање специјалистичких студија из медицине, стоматологије и фармације уређује се посебним законом.

Члан 27.

Настава се остварује: предавањима, вежбама, семинарима, консултацијама, научним, односно уметничким радом, стручном праксом, менторским радом, као и другим облицима образовно-научног, односно образовно-уметничког рада утврђеним статутом универзитета, односно факултета.

Организација извођења наставе утврђује се статутом факултета, односно статутом универзитета.

1. 2. Упис

Члан 28.

У прву годину основних студија на факултету односно академији уметности може се уписати лице које има средње образовање у четворогодишњем трајању утврђеном статутом факултета.

У прву годину основних студија на академији уметности може се уписати и лице које нема завршено средње образовање, под условима утврђеним статутом академије уметности.

Члан 29.

У прву годину специјалистичких студија може се уписати лице које има високо образовање.

У прву годину магистарских студија може се уписати лице које има високо образовање утврђеном статутом и које је на основним студијама стекло просечну оцену најмање 8 (осам).

Лице које има просечну оцену мању од 8 (осам) на основним студијама полаже квалификациони испит, у складу са статутом факултета, односно универзитета.

У прву годину докторских студија може се уписати лице које има високо образовање утврђено статутом и које је на основним студијама стекло просечну оцену најмање 9 (девет).

Услови за упис на студије ближе се утврђују статутом факултета и универзитета.

Члан 30.

Странац се може уписати у прву годину основних, специјалистичких, магистарских и докторских студија под истим условима као и југословенски држављанин.

Странац може конкурисати за упис у прву годину основних, специјалистичких, магистарских и докторских студија које се изводе на српском језику, под условом да влада тим језиком.

Проверу знања српског језика обавља посебна комисија, у складу са статутом факултета, односно универзитета.

Странац се може уписати на студије ако је здравствено осигуран.

Услови и поступак уписа странаца ближе се утврђују статутом факултета, односно универзитета.

Члан 31.

Одлуку о броју студената који се уписују у прву годину основних, магистарских и докторских студија чије се образовање финансира из буџета доноси Влада по прибављеном мишљењу универзитета.

Одлуку о броју студената који се уписују изван броја из става 1. овог члана доноси Влада по прибављеном мишљењу факултета, а у складу са кадровским, просторним, техничким и другим могућностима факултета и са друштвеним потребама.

Одлуке из ст. 1. и 2. овог члана доносе се до 31. марта текуће школске године за наредну школску годину.

Члан 32.

Универзитети чији је оснивач Република објављују заједнички конкурс за упис у прву годину основних студија.

Члан 33.

Кандидат који конкурише за упис у прву годину основних студија полаже квалификациони испит, односно испит за проверу склоности и способности.

Редослед кандидата за упис у прву годину редовних студија утврђује се на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању и резултата постигнутих на класификационом испиту, односно испиту за проверу склоности и способности.

Члан 34.

Статус студената се стиче уписом на факултет, односно универзитет.

Студенту који је уписан у прву годину основних студија мирују права и обавезе док се налази на одслужењу војног рока.

1. 3. Услови студирања

Члан 35.

Студент је обавезан да похађа наставу и извршава друге обавезе утврђене статутом факултета, односно универзитета.

Обавезе факултета, односно универзитета према студентима у погледу начина организовања и времена одржавања наставе, као и обезбеђивања других услова за савлађивање наставног плана и програма, уређују се општим актом факултета, односно универзитета.

Члан 36.

Студент који сноси трошкове студија закључује уговор са факултетом, односно универзитетом.

Уговор из става 1. овог члана садржи цену студија, као и обавезе факултета, односно универзитета у погледу организовања наставе и извршавања других обавеза утврђених наставним планом и програмом.

Члан 37.

Студент на основним студијама може упоредо савлађивати други програм студија на истом или другом факултету после завршене прве године студија, уз обавезу плаћања накнаде трошкова тих студија.

Накнаду трошкова из става 1. овог члана не плаћа студент који из наставних предмета прве године студија има просечну оцену најмање 8 (осам).

Члан 38.

Студент може прелазити у току студија са једног на други истородни факултет ако испуни услове за упис у годину студија на факултету на коме је уписан.

Студент не може прећи на други факултет у првој и последњој години студија.

Статутом факултета ближе се утврђују услови преласка студената са једног на други истородни факултет, као и услови за прелазак студената са једне на другу студијску групу унутар истог факултета.

1. 4. Испити

Члан 39.

Успех студената на испиту изражава се оценом од 5 (пет) до 10 (десет).

При утврђивању оцене на испиту узима се у обзир и резултат студента постигнут на вежбама, колоквијумима, семинарима или другим облицима наставе.

Студент који није постигао задовољавајући успех на испиту добија оцену 5 (пет).

Оцену даје наставник, односно испитна комисија.

Оцена се уписује у индекс и записник. Оцена 5 (пет) се не уписује у индекс.

Члан 40.

Испитни рокови јесу јунски, септембарски, октобарски и јануарски.

Статутом факултета могу се утврдити и други испитни рокови.

Статутом факултета, односно универзитета утврђује се начин обезбеђивања јавности испита, као и право студента да поново полаже испит ако је незадовољан добијеном оценом.

Статутом факултета односно академије уметности могу се утврдити наставни предмети из којих се испит може полагасти само у једном испитном року у току школске године.

Члан 41.

После три неуспела полагања истог испита студент тај испит полаже уз накнаду трошкова.

Студент може тражити да полаже испит из става 1. овог члана пред комисијом.

1. 5. Правила основних студија

Члан 42.

Студент може уписати наредну годину студија са два неположена испита, предвиђена наставним планом претходне године студија.

Статутом факултета се утврђују наставни предмети које студент мора положити као услов за упис у наредну годину студија.

Студент уписује годину студија најкасније до 1. новембра, у складу са статутом факултета.

Члан 43.

Студент који понови годину студија сноси трошкове студија за ту годину сразмерно повећаним трошковима факултета за поновљену годину.

Услови и начин плаћања трошкова из става 1. овог члана ближе се уређују општим актом универзитета и факултета.

Студент који сноси трошкове студија стиче право да настави студије у оквиру броја који се финансира из буџета ако је подложио све испите у претходној години студија, на начин утврђен статутом универзитета, односно факултета.

Члан 44.

Студент који у прве две године основних студија постигне просечну оцену најмање 8,5 (осам и по) има право да заврши студије у краћем року од предвиђеног.

Услови за коришћење права из става 1. овог члана ближе се утврђују статутом факултета.

Факултет је дужан да студенту из става 1. овог члана одреди ментора из реда наставника и обезбеди друге услове, у складу са статутом.

Члан 45.

Студенту који је за време основних студија упућен на одслужење, односно дослужење војног рока, који је због болести био спречен да студира најмање један семестар, студенту који је упућен на стручну праксу у земљи или иностранству у трајању од најмање једног семестра и студенту родитељу детета до годину дана живота мирују права и обавезе.

Студенткињи за време трудноће мирују права и обавезе.

Студент остварује мировање права и обавезе из ст. 1. и 2. овог члана, на лични захтев.

Члан 46.

Студент полаже дипломски испит ако је то наставним планом и програмом студија предвиђено.

Статутом факултета утврђује се начин полагања дипломског испита.

Члан 47.

Апсолвентски рок траје шест месеци од истека последње године студија.

На факултету на коме је предвиђен дипломски испит, апсолвентски рок траје 12 месеци.

Права студента престају даном дипломирања, односно истеком апсолвентског рока.

По истеку апсолвентског рога студент има право да полаже испит уз накнаду трошкова.

Члан 48.

Студент који положи све испите утврђене наставним планом основних студија стиче високо образовање и стручни назив одређен законом.

Општи успех студента на основним студијама утврђује се просечном оценом.

Просечна оцена из става 2. овог члана представља аритметичку средину оцена из наставних предмета утврђених наставним планом укључујући и оцену постигнуту на дипломском испиту, ако је тај испит утврђен.

1. 6. Магистарска теза и специјалистички рад

Члан 49.

Магистарска теза је резултат самосталног научног рада студента, којим се систематизују постојећа научна знања и даје допринос новим научним сазнањима.

Магистарска теза у уметности је: изложба уметничких радова, позоришна представа, филм, радио или телевизијска емисија, композиција, концертно или сценско извођење музичког дела, солистички концерт и писмени рад.

Веће факултета, односно веће универзитета одобрава тему магистарске тезе и одређује студенту ментора.

Комисија за одбрану магистарске тезе се састоји од најмање три наставника и научна радника, од којих најмање један није у радном односу на факултету на коме се магистарска теза брани.

Члан 50.

Студент може бранити магистарску тезу у року до три године од дана одобравања теме магистарске тезе.

Факултет може одобрити студенту, на његов захтев, продужење рока за одбрану магистарске тезе, под условима утврђених статутом факултета, односно универзитета када универзитет организује те студије.

Поступак одбране магистарске тезе утврђује се статутом факултета, односно универзитета.

Члан 51.

Одбраном магистарске тезе студент стиче академски назив магистра наука, односно магистра уметности, а одбраном специјалистичког рада – стручни назив специјалисте.

1. 7. Докторска дисертација

Члан 52.

Докторска дисертација јесте резултат оригиналног научног рада докторанта у одговарајућој научној области.

Члан 53.

Докторат наука стиче лице које одбрани докторску дисертацију.

Право да брани докторску дисертацију има лице које је стекло академски назив магистра наука и лице које је завршило докторске студије.

Члан 54.

Кандидат брани докторску дисертацију у року до пет година од дана одобравања теме.

Факултет може одобрити кандидату, на његов захтев, продужење рока за одбрану докторске дисертације под условима утврђеним статутом факултета, односно универзитета.

Универзитет даје сагласност на предлог теме докторске дисертације и на реферат у урађеној докторској дисертацији када се дисертација брани на факултету.

Захтев за давање сагласности из става 3. овог члана подноси факултет.

Поступак одбране докторске дисертације ближе се уређују статутом факултета, односно универзитета када се докторска дисертација брани на универзитету.

Поступак давања сагласности из става 3. овог члана уређује се општим актом универзитета.

Члан 55.

Факултет, односно универзитет образује комисију за оцену и одбрану докторске дисертације.

Комисија из става 1. овог члана састоји се од најмање три наставника и научна радника, од којих најмање један није у радном односу на факултету, на коме се брани докторска дисертација.

Члан 56.

Одбраном докторске дисертације стиче се право на промоцију у научни степен доктора наука.

Промоцију доктора наука обавља ректор универзитета, по поступку утврђеном статутом универзитета.

1. 8. Почасни докторат

Члан 57.

Лицу које је својим делима унапредило научну мисао и лицу које је нарочито заслужно за напредак науке, технике, технологије, културе и уметности, универзитет може, као признање, доделити почасни докторат.

Универзитет може доделити почасни докторат и странцу.

Општим актом универзитета ближе се уређују услови и поступак за доделу почасног доктората.

2. Научна и уметничка делатност

Члан 58.

Научни, односно уметнички и образовни рад делови су јединствене научно-образовне, односно уметничко-образовне делатности универзитета и факултета.

Члан 59.

Универзитет и факултет обављају научну и уметничку делатност као равноправне области своје укупне делатности.

Научни рад остварује се кроз основна, примењена и развојна истраживања која се обављају у циљу подизања квалитета наставе, научног усавршавања, научног и наставног подмлатка, увођење студената у научни рад, као и стварања материјалних услова за рад и развој универзитета и факултета.

Уметнички рад универзитета и факултета остварује се кроз уметничке пројекте који се обављају у циљу подизања квалитета наставе, као и кроз уметничке пројекте којима се унапређује култура.

Научни рад на универзитету и факултету обавља се и организује на начин утврђен статутом универзитета и факултета, у складу са законом којим се уређује научноистраживачка делатност.

Уметнички рад на универзитету и факултету обавља се и организује на начин утврђен статутом универзитета и факултета.

Члан 60.

Универзитет и факултет доносе петогодишње и годишње програме научних истраживања, односно уметничког рада.

Универзитет даје мишљење о делу програма научног истраживања, односно уметничког рада својих чланова, који финансира Република.

Члан 61.

Средства за обављање научног, односно уметничког рада који се обавља у циљу подизања квалитета наставе универзитет и факултет чији је оснивач Република, обезбеђују се из буџета, преко Министарства просвете.

Средства за основна, примењена и развојна истраживања, односно за остваривање уметничких пројеката које универзитет и факултет обављају за потребе других корисника стичу се на основу уговора са тим корисницима.

IV. ЗАШТИТА ПРАВА СТУДЕНАТА И ОДГОВОРНОСТ СТУДЕНАТА

Члан 62.

Студенти могу, преко својих легалних организација или непосредно давати већу факултета, односно већу универзитета предлоге који се доносе на подизање квалитета образовног процеса и подносити приговоре на организацију и начин извођења наставе.

Веће факултета, односно веће универзитета разматра приговор из става 1. овог члана и о њему се изјашњава.

Члан 63.

Учесник конкурса може поднети приговор на редослед кандидата за упис у прву годину основних, магистарских и докторских студија декану, односно ректору ако се приговор подноси на студије које организује универзитет, у року од три дана од дана објављивања листе на огласној табли факултета, односно универзитета.

По приговору учесника конкурса декан, односно ректор доноси решење у року од три дана од дана пријема приговора.

Кандидат може изјавити жалбу савету факултета, односно савету универзитета у року од три дана од дана пријема решења.

Савет факултета, односно савет универзитета решава по жалби у року од три дана од дана њеног пријема.

Члан 64.

Студент може поднети приговор:

1) на оцену добијену на испиту ако сматра да испит није обављен у складу са овим законом или статутом факултета, односно статутом универзитета;

2) на акт којим му није одобрен упис у наредну годину студија, ако сматра да није донет у складу са овим законом или статутом факултета, односно универзитета.

Студент подноси приговор декану у року од три дана од дана саопштења оцене, односно пријема акта.

Декан доноси решење по приговору студента у року од пет дана од дана пријема приговора.

Члан 65.

Студент одговара за повреду обавезе која је у време извршења била утврђена општим актом факултета.

За лакшу повреду обавезе студенту се изриче дисциплинска мера опомене или укора, а за тежу повреду обавезе дисциплинска мера строгог укора или искључења најдуже до једне године.

Дисциплински поступак не може се покренути по истеку три месеца од дана сазнања за повреду обавезе и учиниоца, односно од шест месеци од дана када је повреда учињена.

Општим актом факултета утврђују се лакше и теже повреде обавеза студената, дисциплински органи и дисциплински поступак за утврђивање одговорности студената.

V. НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ УНИВЕРЗИТЕТА

1. Звања наставника универзитета

Члан 66.

Звања наставника универзитета јесу: доцент, ванредни професор и редовни професор.

Звања наставника страног језика и физичког васпитања на нематичном факултету су: предавач и виши предавач.

У уметничко-образовном раду на академији уметности учествују и уметнички сарадници у звањима: уметнички сарадник – асистент, уметнички сарадник, виши уметнички сарадник и самостални уметнички сарадник.

2. Звања сарадника универзитета

Члан 67.

Звања сарадника универзитета јесу: асистент – приправник, асистент, лектор и виши лектор.

Звања сарадника на Академији уметности, као и на другом факултету на коме се изучавају стручно-уметнички предмети, јесу: стручни сарадник, виши стручни сарадник и самостални стручни сарадник.

Факултет може имати у радном односу и сарадника без сарадничког звања.

Статутом факултета уређују се услови и начин заснивања радног односа сарадника из става 3. овог члана.

3. Услови за избор наставника универзитета

Члан 68.

За доцента може бити изабрано лице које има:

- 1) научни степен доктора наука из научне области за коју се бира;
- 2) научне, односно стручне радове објављене у научним часописима или зборницима са рецензијама;
- 3) способност за наставни рад.

За ванредног професора може бити изабрано лице које, поред услова из става 1. овог члана, има:

1) више научних радова од значаја за развој науке у одговарајућој научној области објављених у међународним или водећим домаћим часописима са рецензијама;

2) оригинално стручно остварење (пројекат, студију, патент, оригинални метод, нову сорту и сл.), односно руковођење или учешће у научним пројектима;

3) објављени уџбеник, односно објављену монографију или практикум или збирку задатака за наставни предмет за који се бира;

4) више радова саопштених на међународним или домаћим научним скуповима.

За редовног професора може бити изабрано лице које, поред услова из става 1. овог члана, има:

1) већи број научних радова који утичу на развој научне мисли у одређеној области објављених у међународним или водећим домаћим часописима са рецензијама;

2) већи број научних радова и саопштења изнетих на међународним или домаћим научним скуповима;

3) објављени уџбеник или објављену монографију;

4) Оригинално стручно остварење (пројекат, студију, патент, оригинални метод, нову сорту и сл.), односно учествовање или руковођење у научним пројектима;

5) остварене резултате у развоју научно-наставног подмлатка на факултету, а посебно кроз менторство у магистарским тезама или докторским дисертацијама, као и учешће у комисијама за оцену или одбрану магистарских теза или докторских дисертација.

Члан 69.

За доцента, ванредног и редовног професора на академији уметности може бити изабрано лице које испуњава услове утврђене чланом 68. овог закона.

За доцента из уметничког, односно стручно-уметничког наставног предмета може бити изабрано лице које има високо образовање, призната уметничка дела, односно остварења и способности за наставни рад.

За ванредног професора из уметничког, односно стручно-уметничког наставног предмета може бити изабрано лице које има високо

образовање, уметничка дела, односно остварења од значаја за развој уметности и способност за наставни рад.

За редовног професора из уметничког, односно стручно-уметничког наставног предмета може бити изабрано лице које има високо образовање, изузетна уметничка дела, односно остварења која су значајније утицала на развој културе и уметности и способност за наставни рад.

За наставника из уметничког, односно стручно-уметничког наставног предмета може бити изабрано и лице које има врхунска уметничка остварења и способност за наставни рад.

Статутом академије уметности одређују се уметнички, односно стручно-уметнички наставни предмети за које се избор наставника обавља под условима из ст. 2–4. овог члана и ближе утврђују услови за избор у свако од тих звања.

Члан 70.

За предавача страног језика на нематичном факултету може бити изабрано лице које има одговарајуће високо образовање, просечну оцену најмање 8 (осам) на основним студијама или објављене стручне, односно научне радове у одговарајућој научној области и способност за наставни рад.

За предавача физичког васпитања на нематичном факултету може бити изабрано лице које има одговарајуће високо образовање, просечну оцену најмање 8 (осам) из уже стручних предмета на основним студијама и способност за наставни рад.

За вишег предавача стручног језика и физичког васпитања на нематичном факултету може бити изабрано лице које има академски назив магистра наука и објављене стручне, односно научне радове у одговарајућој научној области.

Члан 71.

За уметничког сарадника-асистента може бити изабрано лице које има одговарајуће високо образовање, академски назив магистра уметности, односно стручни назив специјалисте, уметничке резултате и смисао за уметничку сарадњу и наставни рад.

За уметничког сарадника може бити изабрано лице које има одговарајуће високо образовање, признате уметничке резултате и способност за уметничку сарадњу и наставни рад.

За вишег уметничког сарадника може бити изабрано лице које има високо образовање, високе уметничке резултате и изразиту способност за уметничку сарадњу и наставни рад.

За самосталног уметничког сарадника може бити изабрано лице које има високо образовање, изузетна уметничка остварења која су од значаја за развој културе и уметности, значајна признања за уметнички рад и нарочиту способност за уметничку сарадњу и наставни рад.

За уметничког сарадника може бити изабрано и лице које има врхунска уметничка остварења, признања за уметнички рад и нарочиту способност за уметничку сарадњу и наставни рад.

Услови за избор уметничких сарадника ближе утврђују се статутом академије уметности.

4. Услови за избор сарадника универзитета

Члан 72.

За асистента-приправника може бити изабрано лице са високим образовањем и које на основним студијама има просечну оцену најмање 8 (осам).

За асистента може бити изабрано лице које има академски назив магистра наука, односно магистра уметности и има смисла за наставни рад.

За асистента клиничког предмета утврђеног статутом медицинског и стоматолошког факултета, може бити изабрано лице које има академски назив магистра наука и које је завршило специјализацију, у складу са посебним законом.

За лектора страног језика може бити изабрано лице које има одговарајуће високо образовање, просечну оцену најмање 8 (осам) на основним студијама које у потпуности влада тим страним језиком и има смисла за наставни рад.

За вишег лектора може бити изабрано лице које, поред услова из става 4. овог члана, има објављене стручне, односно научне радове.

Члан 73.

За асистента из уметничког, односно стручно-уметничког наставног предмета може бити изабрано лице које има високо образовање ако у тој области нису организоване магистарске студије.

За стручног сарадника може бити изабрано лице које има одговарајуће стручне резултате.

За вишег стручног сарадника може бити изабрано лице које има високо образовање и признате стручне радове.

За самосталног стручног сарадника може бити изабрано лице које има високо образовање и стручне резултате од значаја за развој струке или уметности.

За сарадника из ст. 3–4. овог члана може бити изабрано и лице које има признате стручне уметничке радове.

Услови за избор сарадника из ст. 1–5. овог члана ближе се утврђују статутом факултета.

Члан 74.

Услови за избор наставника и сарадника за уметничке, односно научно-уметничке наставне предмете на факултетима који није матичан за уметност уређују се статутом тог факултета.

Статутом факултета који није матичан за уметност утврђују се уметнички, односно стручно-уметнички наставни предмети на том факултету.

5. Истраживачки и уметнички сарадници

Члан 75.

Звања истраживача на универзитету, факултету и институту јесу: истраживач-сарадник, научни сарадник, виши научни сарадник и научни саветник.

Услови и поступак стицања истраживачког и научног звања ближе се уређују статутом универзитета, односно факултета, у складу са посебним законом.

Члан 76.

Звања наставника и сарадника стечена по одредбама овог закона одговарају звањима утврђеним законом којим се уређује научноистраживачка делатност, и то:

- 1) звање асистент – звању истраживач-сарадник;
- 2) звање доцент – звању научни сарадник;
- 3) звање ванредни професор – звању виши научни сарадник;
- 4) звање редовни професор – звању научни саветник.

Члан 77.

Звања уметнички сарадник – асистент, уметнички сарадник, виши уметнички сарадник и самостални уметнички сарадник на академији уметности одговарају звањима: истраживач сарадник, научни сарадник, виши научни сарадник и научни саветник.

6. Поступак за избор наставника, сарадника и истраживача

Члан 78.

За наставника, осим редовног професора, бира се лице на пет година, а за сарадника на четири године.

За асистента – приправника бира се лице на четири године, без могућности поновног избора у исто звање.

Изборно веће факултета може изабраном асистенту – приправнику који је уписао докторске студије продужити радни однос за годину дана.

Члан 79.

Избор у звање и заснивање радног односа наставника, односно сарадника факултета обавља најкасније у року од шест месеци од дана објављивања конкурса.

Наставник, осим редовног професора и сарадник заснивају радни однос на одређено време.

Члан 80.

Декан објављује конкурс за избор наставника, односно сарадника најкасније шест месеци пре истека времена на које је наставник, односно сарадник биран.

Члан 81.

Изборно веће факултета, образује комисију за припрему извештаја, у року од 15 дана од дана објављивања конкурса.

Члан 82.

Комисија из члана 81. овог закона састоји се од најмање три наставника, истраживача или уметника из научне области, односно уметности

за коју се наставник, односно сарадник бира, од којих најмање један није у радном односу на факултету.

Чланови комисије су у истом или вишем звању од звања у којем се наставник бира.

Члан 83.

Комисија припрема извештај о свим пријављеним кандидатима у року од 60 дана од дана истека рока за пријављивање у року од 60 дана од дана истека рока за пријављивање кандидата на конкурс.

Ако комисија не припреми извештај у року из става 1. овог члана изборно веће образује нову комисију.

Члан 84.

Извештај комисије садржи: биографске податке; преглед и мишљење о досадашњем научном, стручном, односно уметничком раду сваког пријављеног кандидата; податке о објављеним радовима; мишљење о испуњености других услова за рад утврђених овим законом; и предлог за избор кандидата у одређено звање наставника, односно сарадника.

Извештај комисије ставља се на увид јавности 30 дана, на начин утврђен статутом факултета.

Члан 85.

Избор кандидата у звање наставника и сарадника обавља изборно веће.

Изборно веће чине наставници факултета. Кад изборно веће одлучује о избору у сарадничка звања, у његов састав улазе и сарадници факултета.

Изборно веће одлучује о избору у звање наставника, односно сарадника ако је присутно најмање две трећине чланова који имају право да одлучују.

Одлуку о избору у звање наставника доносе чланови изборног већа из реда наставника у истом или вишем звању, а одлуку о избору у звање сарадника чланови изборног већа из реда наставника и сарадника.

Одлука о избору у звање доноси се већином гласова укупног броја чланова који имају право да одлучују.

Ако изборно веће не изабере у звање ниједног од предложених кандидата, декан објављује нови конкурс.

У поступку избора наставника и сарадника студенти могу давати мишљења о њиховом педагошком раду.

Члан 86.

Декан доставља акт о избору у звање наставника, односно сарадника универзитета на сагласност.

Кандидат може поднети приговор на акт универзитета о недобијеној сагласности овлашћеном органу универзитета у року од 15 дана од дана сазнања.

Приговор се подноси преко изборног већа факултета.

Ако овлашћени орган универзитета не да сагласност на акт о избору у звање наставника, односно сарадника, декан објављује нови конкурс.

По добијеној сагласности декан доноси решење о заснивању радног односа наставника, односно сарадника.

7. Права и обавезе наставника и сарадника

Члан 87.

Наставник може изводити наставу на основним студијама из највише два наставна предмета.

Члан 88.

Лице изабрано у звање наставника универзитета може бити преузето у радни однос на другом факултету у истом звању у складу са законом којим се уређују радни односи.

Члан 89.

Наставнику после пет година рада проведених у настави на факултету може бити одобрено плаћено одсуство у трајању од једне школске године ради стручног и научног усавршавања, у складу са статутом факултета.

Члан 90.

Наставнику, сараднику и истраживачу који се налазе на одслужењу војног рока, породилском одсуству или боловању дужем од једне године, изборни период се продужава за то време.

Члан 91.

Истакнути научник, стручњак или уметник може бити позван да учествује у остваривању дела наставе на универзитету и факултету.

Статутом универзитета, односно факултета ближе се уређују услови и начин ангажовања лица из става 1. овог члана.

Члан 92.

Наставник у оквиру 40-часовне радне седмице остварује све облике образовног, научног, здравственог, односно уметничког рада утврђене наставним планом.

Сарадник у оквиру 40-часовне радне седмице изводи вежбе, колоквијуме и друге наставе, изузев предавања и испита.

У извођењу облика наставе из става 2. овог члана могу учествовати и студенти на магистарским и докторским студијама.

Радне обавезе наставника и сарадника утврђују се општим актом факултета, у складу са статутом универзитета.

Члан 93.

Наставу на медицинском, стоматолошком и фармацеутском факултету може изводити наставник ако истовремено обавља и рад у одговарајућој клиници или институту у оквиру пуног радног времена.

Распоред наставник, научног, и здравственог рада наставника и сарадника у оквиру 40-часовне радне седмице уређује се општим актом универзитета, односно факултета.

Члан 94.

На академији уметности виши стручни сарадник и самостални стручни сарадник могу изводити самостално или у сарадњи са наставником, наставу из дела програма или појединих облика стручног, односно уметничког рада, обуку из стручних знања и вештина, практични рад, вежбе и друге послове утврђене статутом.

Члан 95.

Наставнику престаје радни однос на крају школске године у којој је навршио 65 година живота.

Члан 96.

На предлог већа факултета, професор у пензији може обављати наставу на магистарским и докторским студијама, бити члан комисије за избор наставника, односно сарадника, као и члан комисије за оцену или одбрану магистарске тезе, односно докторске дисертације ако, у складу са законом, закључи са факултетом уговор о привременом обављању послова.

Изузетно, на академији уметности пензионисани наставник може бити и члан испитне комисије.

VI. ОРГАНИ УПРАВЉАЊА И СТРУЧНИ ОРГАНИ

Члан 97.

Органи на универзитету јесу: ректор и савет универзитета.

Стручни орган универзитета је научно-наставно, односно наставно-уметничко веће (у даљем тексту: веће универзитета).

Статутом универзитета могу се предвидети и други стручни органи универзитета, као: стручна већа по областима наука, односно по дисциплинама (у даљем тексту: стручна већа), наставно-научна, односно наставно-уметничка већа групација сродних факултета (у даљем тексту: већа групација).

Састав, делокруг, број чланова, начин избора и трајање мандата органа, као и начин одлучивања из става 3. овог члана уређује се статутом универзитета.

Члан 98.

Ректор руководи радом универзитета.

Универзитет има једног или више проректора, у складу са статутом универзитета.

Универзитет може имати проректора студента.

Избор ректора и проректора обавља се без конкурса, на две године из реда редовних професора који су у радном односу са пуним радним временом на једном од факултета.

Члан 99.

Ректора и проректора бира и разрешава савет универзитета.

Кандидате за ректора и проректора предлаже наставно-научно, односно наставно-уметничко веће факултета и института у саставу универзитета.

Члан 100.

Савет универзитета има двоструки број чланова од броја факултета и института у свом саставу.

Половину чланова бирају наставно-научна, односно наставно-уметничка већа факултета и института у саставу универзитета тајним гласањем. За члана савета изабран је кандидат који добије више од половине гласова од укупног броја чланова наставно-научног односа наставно-уметничког већа.

Другу половину чланова савета именује оснивач.

Ако је оснивач Република, именовање чланова врши Влада.

Мандат чланова савета траје две године.

Члан 101.

Савет универзитета:

- 1) доноси статут универзитета;
- 2) одлучује о коришћењу средстава универзитета за инвестиције;
- 3) усваја финансијски план, извештаје о пословању и годишњи обрачун универзитета;
- 4) разматра питања студентског стандарда и даје предлоге надлежним органима за унапређивање стања у тој области;
- 5) доноси програм рада универзитета;
- 6) доноси акт о образовању универзитетских центара и универзитетских катедара;
- 7) даје сагласност на статуте факултета;

8) доноси одлуку о додељивању почасног доктората, на предлог већа универзитета;

9) доноси одлуку о оснивању организације чији је оснивач универзитет;

10) бира и разрешава ректора и проректора универзитета;

11) бира председника савета;

12) бира генералног секретара универзитета и

13) обавља и друге послове утврђене статутом универзитета.

О питањима из своје надлежности савет универзитета одлучује већином гласова укупног броја чланова, а о питањима из тач. 10) и 11) тајним гласањем.

Члан 102.

Веће универзитета чине по један представник факултета и института у саставу универзитета, из реда редовних професора, односно научних саветника.

Статутом универзитета може се одредити и већи број чланова већа универзитета из реда редовних професора, односно научних саветника.

Ректор и проректори су чланови већа универзитета по функцији.

Ректор универзитета је председник већа по функцији.

Члан 103.

Веће универзитета:

1) утврђује предлог статута универзитета;

2) даје мишљење о предлогу норматива и стандарда услова рада универзитета и факултета за делатности које се финансирају из буџета, као и материјална средства за њихово остваривање, на предлог факултета;

3) доноси одлуку о увођењу и укидању образовних профила;

4) утврђује нормативе и стандарде наставе;

5) доноси програм научних истраживања, односно програм уметничких пројеката универзитета;

6) утврђује матичност факултета за основне, магистарске и докторске студије и давање доктората;

7) доноси наставни план и програм студија које организује универзитет;

- 8) спроводи поступак за додељивање почасног доктората;
  - 9) даје мишљење о предлогу одлуке о броју студената који се уписују у прву годину основних, магистарских и докторских студија чије се образовање финансира из буџета;
  - 10) даје мишљење о предлогу одлуке о броју студената који се уписују у прву годину основних, магистарских и докторских студија, а који сами надокнађују трошкове образовања;
  - 11) доноси правилник о поступку давања сагласности на одлуку о избору у звања наставника и сарадника универзитета;
  - 12) доноси правилнике о раду универзитетских центара и универзитетских катедара;
  - 13) преиспитује одлуке стручних органа универзитета из члана 97. овог закона, на захтев факултета;
  - 14) најмање једном годишње разматра извештај о остваривању програма научних истраживања који доноси универзитет;
  - 15) предлаже савету универзитета образовање универзитетских центара и универзитетских катедри;
  - 16) разматра и припрема одлуке и питања о којима одлучује савет универзитета и
  - 17) обавља и друге послове утврђене статутом универзитета.
- О питањима из своје надлежности веће универзитета одлучује већином гласова укупног броја чланова.

Члан 104.

Сагласност на одлуку факултета о избору у звање наставника и сарадника, на предлог теме докторске дисертације и на реферат о поднетој докторској дисертацији даје веће универзитета, односно стручни орган кога оно овласти.

Члан 105.

Органи на факултету јесу: декан и савет факултета.

Стручни орган факултета је веће факултета.

Факултет може имати и друге стручне органе, у складу са својим статутом.

Члан 106.

Декан руководи радом факултета.

Факултет има једног или више продекана.

Факултет може имати продекана студента.

Избор декана обавља се без конкурса, на две године из реда професора који су у радном односу са пуним радним временом на факултету.

Избор продекана обавља се без конкурса, на две године, из реда професора и доцената који су у радном односу са пуним радним временом на факултету.

Члан 107.

Декана и продекана факултета бира и разрешава савет факултета.

Кандидате за декана и продекана предлаже наставно-научно, односно наставно-уметничко веће.

Приликом предлагања кандидата за декана и продекана у изборном већу одлучују и представници сарадника, ненаставних радника и студената, на начин утврђен статутом факултета.

Члан 108.

Савет факултета има 20 чланова. Десет чланова бира наставно-научно, односно наставно-уметничко веће тајним гласањем, а десет оснивач.

Ако је оснивач Република, чланове савета именује Влада.

Мандат чланова савета траје две године.

Савет факултета бира председника из реда својих чланова тајним гласањем.

Члан 109.

Савет факултета:

- 1) доноси статут факултета;
- 2) одлучује о коришћењу средстава факултета за инвестиције;
- 3) усваја финансијски план, извештаје о пословању и годишњи обрачун факултета;
- 4) доноси програм рада факултета;

5) доноси одлуку о образовању унутрашњих организационих јединица, на предлог већа факултета;

6) доноси одлуку о оснивању или укидању катедара, на предлог већа факултета;

7) бира и разрешава декана и продекана факултета тајним гласањем;

8) обавља и друге послове утврђене статутом универзитета и факултета.

Савет факултета доноси одлуке већином гласова укупног броја чланова.

Члан 110.

Стручни орган факултета је наставно-научно, односно наставно-уметничко веће (у даљем тексту: веће факултета).

Веће факултета чине наставници и сарадници факултета.

Број чланова, трајање мандата, састав и начин избора већа факултета утврђује се статутом факултета.

Декан и продекан су чланови већа факултета по функцији.

Декан факултета је председник већа факултета по функцији.

Члан 111.

Веће факултета:

1) утврђује предлог статута факултета;

2) доноси наставни план основних, магистарских и докторских студија, уз сагласност универзитета;

3) доноси наставни план и програм специјалистичких студија и других облика стручног образовања и усавршавања;

4) доноси програм научних истраживања, односно уметничких пројеката факултета;

5) одлучује о организовању магистарских и докторских студија и облицима стручног образовања и усавршавања на страном језику;

6) одобрава тему за магистарску тезу;

7) одобрава тему за докторску дисертацију, уз сагласност универзитета;

8) доноси правилник о раду организационих јединица;

9) предлаже универзитету матичност факултета за основне, магистарске и докторске студије;

10) предлаже универзитету број студената који се уписују у прву годину основних, магистарских и докторских студија чије се образовање финансира из буџета;

11) предлаже универзитету број студената за упис у прву годину основних, магистарских и докторских студија који надокнађују трошкове образовања;

12) утврђује мере за подстицање развоја изразито успешних и даровитих студената;

13) најмање једном годишње разматра извештај о остваривању програма научних истраживања који доноси факултет;

14) разматра и припрема предлоге о питањима о којима одлучује савет факултета и

15) обавља и друге послове утврђене статутом факултета.

Члан 112.

На факултету се образује изборно веће које чине сви наставници факултета.

Начин одлучивања изборног већа ближе се утврђује статутом факултета.

VI. РЕПУБЛИЧКИ САВЕТ ЗА РАЗВОЈ УНИВЕРЗИТЕТСКОГ ОБРАЗОВАЊА

Члан 113.

Влада образује Републички савет за развој универзитетског образовања (у даљем тексту: Републички савет).

Члан 114.

Републички савет чине ректори универзитета у Републици и именовани чланови Владе.

Члан 115.

Републички савет има председника који се бира из реда чланова Републичког савета.

Члан 116.

Републички савет разматра питања од интереса за развој универзитетске делатности, и то:

- 1) материјални положај универзитета и учешће универзитетског образовања у друштвеном производу;
- 2) развој, мрежу и капацитете универзитетског образовања;
- 3) учешће универзитета у остваривању програма научноистраживачког рада од значаја за Републику.

Републички савет доноси пословник о раду.

VIII. НОСТРИФИКАЦИЈА И ЕКВИВАЛЕНЦИЈА

Члан 117.

Лицу које је у иностранству стекло високо образовање, специјалистичко образовање, академски назив магистра наука, односно магистра уметности или научни степен доктора наука нострификује се диплома у складу са овим законом.

У поступку нострификације дипломе утврђује се степен и врста стручне спреме и стручни назив који припада имаоцу дипломе стечене у иностранству, као и права у погледу наставка студија и запошљавања.

У поступку еквиваленције изједначава се страна школска јавна исправа са исправом стеченом у Републици у погледу права за настављање студија.

Члан 118.

Веће одговарајућег факултета спроводи поступак нострификације дипломе, односно утврђује еквивалентност стране школске јавне исправе.

Уколико у Републици нема одговарајућег факултета, односно студијске групе, нострификацију диплома, утврђивање стручног назива, као и утврђивање еквивалентности стране школске јавне исправе обавља универзитет.

За обављање послова из става 2. овог члана универзитет образује комисију из реда универзитетских наставника одговарајућег стручног профила.

Услови и поступак нострификације дипломе, односно утврђивање еквивалентности стране школске јавне исправе ближе се уређују статутом универзитета и факултета.

Члан 119.

Факултет, односно универзитет трајно чува документацију о обављеној нострификацији дипломе, односно утврђеној еквивалентности стране школске јавне исправе и о томе води евиденцију.

Садржај обрасца и начин вођења евиденције из става 1. овог члана прописује министар просвете.

IX. ЕВИДЕНЦИЈА И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ

Члан 120.

Факултет води: матичну књигу студената, евиденцију о издатим дипломама и записник о полагању испита.

Универзитет води књигу промовисаних доктора наука, књигу почасних доктора као и евиденције из става 1. овог члана када непосредно организује одређене програме образовања.

Евиденција из ст. 1. и 2. овог члана води се на српском језику, на ћириличном писму.

Када се настава остварује на језику народности матична књига студената и евиденција о издатим дипломама води се на српском језику ћириличним писмом и језику и писму народности.

Матична књига студената, књига промовисаних доктора наука и почасних доктора се трајно чувају.

Садржај обрасца и начин вођења евиденција прописује министар просвете.

Члан 121.

На основу података из евиденције факултет, односно универзитет издаје јавне исправе.

Јавне исправе у смислу овог закона јесу: студентска књижица (индекс), диплома о стеченом високом образовању, стручном називу специја-

листе, академском називу магистра наука, односно магистра уметности, о научном степену доктора наука и уверење о савладаном програму образовања и усавршавања.

Универзитет, односно факултет издаје јавне исправе на српском језику, на ћириличном писму.

Кад се настава на универзитету, односно факултету остварује на језику народности, јавне исправе се издају на обрасцу који је штампан двојезично: на српском језику на ћириличном писму и језику и писму народности.

Садржај обрасца јавне исправе прописује министар просвете.

Члан 122.

Дипломе о завршеним основним, магистарским и докторским студијама и о стеченом научном степену доктора наука потписују декан факултета и ректор универзитета када диплому издаје факултет који је у саставу универзитета.

Дипломе из става 1. овог члана оверавају се сувим жигом универзитета.

Дипломе о специјалистичким студијама потписује декан факултета.

Дипломе које издаје универзитет потписује ректор универзитета.

Када универзитет организује студије заједно са страним универзитетом или међународном организацијом, диплому потписује ректор универзитета и овлашћено лице те организације.

Министар просвете, по спроведеном поступку, оглашава ништавном диплому ако утврди да лице није положило испите из свих наставних предмета утврђених наставним планом или није положило испит на начин и по поступку утврђеним овим законом и наставним планом факултета.

Члан 123.

Факултет, односно универзитет може поништити диплому о стеченом академском називу магистра наука, односно магистра уметности ако утврди да магистарска теза није резултат самосталног рада.

Факултет, односно универзитет може поништити диплому о стеченом научном степену доктора наука ако утврди да докторска дисертација не представља оригиналан научни резултат у одговарајућој научној области.

Начин поништавања диплома из ст. 1. и 2. овог члана утврђује се статутом факултета, односно универзитета када организује ове студије.

Министар просвете, по спроведеном поступку, оглашава ништавном диплому о стицању академског назива магистра наука, односно магистра уметности и научног степена доктора наука из разлога утврђеним у ст. 1. и 2. овог члана.

Х. НАЧИН ФИНАНСИРАЊА И ПОСЛОВАЊА УНИВЕРЗИТЕТА

Члан 124.

Основне, магистарске и докторске студије, као и научни, односно уметнички рад који се обавља у циљу подизања квалитета наставе на универзитету, односно факултету финансира Република као оснивач.

Члан 125.

Република обезбеђује средства факултета, односно универзитета за:

- 1) материјалне трошкове пословања, амортизацију и инвестиционо одржавање;
- 2) плате радника у складу са законом и колективним уговором;
- 3) опрему;
- 4) обављање научног, односно уметничког рада који је у функцији подизања квалитета наставе;
- 5) научно и стручно усавршавање наставника и сарадника;
- 6) подстицање развоја научно-наставног и уметничко-наставног подмлатка;
- 7) рад са даровитим студентима;
- 8) међународну сарадњу;
- 9) изворе информација и информационе системе;
- 10) друге намене у складу са законом.

Члан 126.

Универзитет, односно факултет стиче средства за спровођење програма у оквиру своје делатности на основу уговора који закључује са Владом.

Средства за обављање делатности у току једне школске године обезбеђују се на основу годишњег програма рада универзитета, односно факултета.

Члан 127.

Нормативе и стандарде услова рада универзитета и факултета за делатности које се финансирају из буџета, као и материјална средства за њихово остваривање утврђује Влада, по прибављеном мишљењу универзитета

Члан 128.

Висину школарине за основне, магистарске и докторске студије утврђује универзитет на предлог факултета, по претходно прибављеном мишљењу оснивача.

Члан 129.

Универзитет, односно факултета може стицати средства и:

- 1) остваривањем програма научних истраживања, односно уметничких пројеката по посебним условима;
- 2) остваривањем програма стручног образовања и усавшавања;
- 3) из накнада које плаћају студенти;
- 4) из издавачке и информативне делатности;
- 5) из камата и дивиденди;
- 6) из прихода на основу ауторских права и патената;
- 7) из поклона и завештања;
- 8) из других извора насталих обављањем делатности.

XI. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 130.

Новчаном казном од 5.000 до 10.000 динара казниће се за прекршај факултет, односно универзитет ако:

- 1) остварује наставни план и програм који није донет у складу са одредбама овог закона (члан 21);

2) примени статут пре добијања сагласности (члан 101. став 1. тачка 7);

3) упише студенте преко броја утврђеног за упис (члан 31);

4) упише студента који се није пријавио на конкурс за упис у прву годину основних студија (члан 32);

5) упише студента који није полагао класификациони испит, односно испит за проверу склоности и способности на факултету (члан 33).

Новчаном казном од 1.000 до 5.000 динара казниће се и одговорно лице на факултету, односно универзитету за прекршај из става 1. овог члана.

Члан 131.

Новчаном казном од 10.000 до 20.000 динара казниће се за прекршај факултет, односно универзитет ако:

1) прими у радни однос наставника, односно сарадника који не испуњава услове утврђене овим законом или без конкурса (чл. 68–73);

2) не објави конкурс за избор наставника, односно сарадника у року утврђеном чланом 79. став 1. овог закона;

3) изборно веће не образује комисију за припрему извештаја у року утврђен чланом 81. овог закона;

4) комисија не припреми извештај о избору наставника, односно сарадника у року утврђеном чланом 83. став 1. овог закона;

5) не води на прописан начин или неуредно води евиденцију (члан 120).

Новчаном казном од 1.000 до 5.000 динара казниће се и одговорно лице на факултету, односно универзитету за прекршај из става 1. овог члана.

XII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 132.

Универзитети и факултети усагласиће своју организацију и опште акте са овим законом у року од шест месеци од дана његовог ступања на снагу.

Члан 133.

Одредбе подзаконских аката које су примењивале до ступања на снагу овог закона, а нису са њим у супротности, примењиваће се до доношења прописа на основу овог закона.

Члан 134.

Народна скупштина на предлог Владе утврдиће мрежу факултета и универзитета чији је оснивач, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења акта из става 1. овог члана Универзитет у Београду, Универзитет уметности у Београду, Универзитет у Новом Саду, Универзитет у Нишу, Универзитет у Приштини и Универзитет у Крагујевцу настављају са радом.

Члан 135.

Влада ће утврдити нормативе и стандарде услова рада универзитета и факултета за делатности које се финансирају из буџета, као и материјална средства за њихово остваривање, у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 136.

Непокретности и друга средства којима располаже универзитет, односно факултет на дан ступања на снагу овог закона, а које је обезбедила Република као оснивач, државна су својина.

Непокретности и друга средства из става 1. овог члана не могу се отуђити без сагласности оснивача.

Непокретности и друга имовина којом универзитет, односно факултет располаже на дан ступања на снагу овог закона, а коју је стекао обављањем своје делатности као и на основу завештања и поклона, својина је универзитета, односно факултета који је имовину стекао.

Члан 137.

Заједница универзитета Србије престаје са радом у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 138.

Републички савет конституишаће се у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 139.

Конституишаће органа управљања универзитета и факултета и избор ректора и проректора, декана и продекана у складу са овим законом, извршиће се најдуже за 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Конституишањем савета универзитета и савета факултета престају са радом скупштина универзитета и савет факултета.

Члан 140.

Наставник, односно сарадник факултета који је на дан ступања на снагу овог закона био изабран у наставно, односно сарадничко звање може обављати те послове до истека периода на који је изабран.

Наставник који је на дан ступања на снагу овог закона био изабран у звање доцента, ванредног или редовног професора на нематичном факултету за наставни предмет страни језик или физичко васпитање, а има најмање 25 година стажа осигурања (жена), односно 30 година стажа осигурања (мушкарац), може бити поново биран у исто звање.

Члан 141.

Избори за наставнике и сараднике за које је објављен конкурс до ступања на снагу овог закона, биће окончани по одредбама Закон о универзитету („Службени гласник СРС“, број 5/90 и „Службени гласник РС“, број 21/90) у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

По истеку рока из става 1. овог члана факултет ће објавити нови конкурс за избор наставника, односно сарадника, под условима и по поступку утврђеном овим законом.

Наставник факултета, осим редовног професора, који је биран у наставно звање без научног степена доктора наука по прописима који су били на снази до дана ступања на снагу овог закона, може обављати послове наставника до краја школске 1992/93. године.

Лице које је на дан ступања на снагу овог закона било у наставном звању предавача за наставни предмет општенародна одбрана и друштвена самозаштита СФРЈ на факултету, може бити бирано у ово наставно звање

под условима из члана 39. Договора о јединственим основама обучавања омладине за општенародну одбрану, до 30. септембра 1995. године.

Наставник и сарадник факултета у Аутономној покрајини Косово и Метохија који је на дан ступања овог закона био изабран у наставно, односно сарадничко звање може бити биран у затечено звање до краја школске 1994/95. године.

Члан 142.

Лице које је на дан ступања на снагу овог закона било изабрано у сарадничко звање асистента – приправника или асистента ужестручног предмета, под условима из члана 275. Закона о усмереном образовању и васпитању („Службени гласник СРС“, бр. 14/86, 8/88. и 19/89), може бити бирано у затечено звање под истим условима, до 30. септембра 1995. године.

Лице изабрано за асистента-приправника према одредбама члана 47. Закона о универзитету („Службени гласник СРС“, бр. 5/90 и „Службени гласник РС“, бр. 21/90) остаје на раду до истека времена на које је засновало радни однос.

Члан 143.

Поступак стицања истраживачког и научног звања започет до ступања на снагу овог закона окончаће се по прописима које су били на снази до ступања на снагу овог закона, а најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 144.

Лице коме је одобрена израда магистарске тезе, односно докторске дисертације по одредбама Закона о универзитету („Службени гласник СРС“, бр. 5/90 и „Службени гласник РС“, бр. 21/90) може бранити магистарску тезу у року од три године од дана одобравања тезе, а докторску дисертацију у року од шест година од дана одобравања дисертације.

Упис кандидата на докторске студије према одредбама овог закона обавиће се почев од 1. октобра 1992. године.

Члан 145.

Степени стручне спреме стечени по прописима који су били на снази до дана ступања на снагу овог закона изједначавају се са степенима стручне спреме утврђеним овим законом, и то:

- 1) седмог један степен стручне спреме – са високим образовањем;
- 2) седми два степен стручне спреме – магистеријум наука, односно магистеријум уметности – са академским називом магистра наука, односно магистра уметности;
- 3) седми два степен стручне спреме специјализација – са стручним називом специјалисте;
- 4) осми степен стручне спреме – са научним степеном доктора наука.

Члан 146.

Студент који је започео студије до дана ступања на снагу овог закона не плаћа накнаду трошкова студија утврђену чл. 8, 41, 43. и 47. овог закона.

Члан 147.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе Закон о универзитету („Службени гласник СРС“, број 5/90 и „Службени гласник РС“, број 21/90) и одредбе Закона о упису студената на факултете и више школе за школку 1991/92. годину („Службени гласник РС“, број 28/91) које се односе на упис на факултете.

Члан 148.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

[*Службени гласник Републике Србије*, 48(1992), 54, стр. 1885–1896]